

UCHWAŁA Nr XXIV/115/2016

Rady Gminy w Szelkowie

z dnia 28 grudnia 2016 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szelków na lata 2017-2022”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szelków na lata 2017-2022”, zwany dalej „Programem”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szelków.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dariusz Karpiński

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SZEŁKÓW
NA LATA 2017-2022**

§ 1.

Podstawa prawna.

„Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szelków opracowano na lata 2017-2022” w oparciu o następujące podstawy prawne:

- 1/ Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
- 2/ Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.);
- 3/ Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 poz. 487, z późn. zm.)

§ 2.

Postanowienia ogólne.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie jest dokumentem, który wyznacza główne kierunki realizacji zadań zespołu interdyscyplinarnego w celu skutecznego działania i reagowania na doniesienia o przemocy w rodzinie. Potrzeba opracowania takiego dokumentu wynika nie tylko z przesłanek formalnych (ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie), które nakładają na Gminę obowiązek opracowania i realizowania programu, ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy.

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę siły działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. To działanie powodujące narażenie tych osób na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność (w tym seksualną), powodujące szkody

na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne. Zgodnie z art. 207 §1 Kodeksu Karnego przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Podstawową grupę społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina, która jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie nie jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szeków ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2017-2022. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom. Realizację Programu powierza się wielu instytucjom i organizacjom, które powinny działać na rzecz przeciwdziałania przemocy.

§ 3.

Rodzaje przemocy.

Przemoc może wyrażać się w następujących rodzajach:

- 1) przemoc fizyczna - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
- 2) przemoc seksualna - to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechciany zachowań seksualnych;
- 3) przemoc psychiczna - to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu;
- 4) przemoc ekonomiczna - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy;
- 5) zaniedbanie - to ciągle nie zaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

§ 4.

Adresaci Programu.

Adresatami Programu są: ofiary przemocy w rodzinie, tj.: dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, osoby niepełnosprawne.

§ 5.

Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Szelków.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie, z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie oraz funkcjonujący w jego ramach Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Liczba mieszkańców gminy Szelków na dzień 31.12.2015 roku wyniosła – 3 792, w tym w wieku produkcyjnym – 3 048, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy - 284, w tym długotrwale bezrobotnych – 200, w tym kobiet 109.

Jak wynika z danych liczbowych do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Szelkowie wpłynęło w 2013 roku 6 Niebieskich Kart założonych

przez KPP w Makowie Mazowieckim, zostało powołanych 6 grup roboczych, które odbyły 21 posiedzeń. W tym czasie zostało wypełnionych 6 NK-C i 4 NK -D, 4 osoby nadużywających alkoholu skierowano na GKRPA w Szelkowie. Procedurę Niebieskiej Karty zakończono u 5 rodzin. Ze wsparcia prawnika w Poradni Rodzinnej w Makowie Maz. skorzystała 1 osoba z Gminy Szelków, u której występuje problem przemocy. Ze wsparcia terapeutycznego skorzystały 3 osoby. Pomocą finansową Ośrodka Pomocy Społecznej została objęta jedna osoba. W 2013 roku KPP w Makowie Maz. interweniowała u 6 rodzin, w których przypadku zostały założone Niebieskie Karty. W 2013 roku nie było odebrania dzieci z powodu przemocy w rodzinie. Każda rodzina objęta procedurą Niebieskie Karty miała opracowany indywidualny plan pomocy ofierze i jej sprawcy. W 2013 roku były 4 spotkania zespołu. W 2013 roku nie zawiadamiano policji lub prokuratury o domniemaniu popełnienia przestępstwa czy znęcania się nad rodziną.

W 2014 roku na Zespół Interdyscyplinarny w Szelkowie wpłynęło z KPP w Makowie Maz. 13 Niebieskich kart -A, odbyło się 13 posiedzeń zespołu, na którym zostało powołanych 13 grup roboczych i odbyło się 34 posiedzeń grup roboczych. Zostało wypełnionych 13 Niebieskich Kart-C, 10 Niebieskich Kart-D. Zostały zakończone 4 procedury Niebieskich Kart na skutek ustania przemocy w rodzinie po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. W 2014 roku 8 osób zostało skierowanych do Poradni Rodzinnej w Makowie Maz, gdzie występuje problem przemocy. Ze wsparcia terapeutki rodzinnej skorzystało 7 osób, ze wsparcia prawnika jedna osoba. Wsparciem pedagogicznym w Szkole Podstawowej w Szelkowie zostało objętych 9 dzieci pochodzących z rodzin, u których występuje problem przemocy. Wsparciem pedagogicznym w Przedszkolu Samorządowym w Szelkowie zostało objętych 2 dzieci. 6 rodzin zostało objętych pomocą finansową i w naturze przez GOPS w Szelkowie. Rodziny, u których występowała przemoc były monitorowane przez pracownika socjalnego i dzielnicowego celem zapewnienia bezpieczeństwa rodzinom. W 2014 roku KPP w Makowie Maz. interweniowała u 13 rodzin, w których zostały założone Niebieskie Karty-A. 9 osób nadużywających alkoholu zostało skierowanych na GKRPA w Szelkowie i 9 osób zostało wzywanych na GKRPA nawet dwu- trzykrotnie. Nie było skierowanych osób do Sądu Rejonowego w Przasnyszu o przymusowe leczenie, gdyż nie było podstaw. Każda rodzina objęta procedurą Niebieskiej Karty -A miała opracowany indywidualny plan pomocy ofierze i jej rodzinie, plan pracy grupy roboczej i monitoring pracy grupy roboczej. W 2014 roku nie zawiadamiano policji ani prokuratury o domniemaniu popełnienia przestępstwa czy znęcania się nad rodziną. Na terenie gminy Szelków nie było

przypadków odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka z przemocą w rodzinie.

W 2015 roku na zespół interdyscyplinarny w Szelkowie z KPP w Makowie Maz. wpłynęło 6 NK -A, w tym 2 karty zostały założone w toku trwania tej samej procedury. Odbyło się 8 posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego i 33 spotkanie grup roboczych. Kontynuowanych z poprzednich okresów procedur Niebieskich kart było 14. Zakończonych zostało 9 NK; w tym na skutek zrealizowania indywidualnego planu pomocy a 1 karta została zakończona z powodu braku zasadności podejmowania działań. Zostało założonych 4 NK-C z ofiarą i 4 NK-D ze sprawcą. Każda rodzina miała opracowany indywidualny plan pomocy ofierze i jej rodzinie, plan pomocy grupy roboczej i monitoring pracy grupy roboczej. Rodziny, u których występowała przemoc były monitorowane przez pracownika socjalnego i dzielnicowego raz w miesiącu celem zapewnienia bezpieczeństwa rodzinom. W 2015 roku nie zawiadamiano policji ani prokuratury o domniemaniu popełnienia przestępstwa czy znęcania się nad rodziną.

Na terenie gminy Szelków nie było przypadków odebrania dziecka z rodziny na podstawie art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie. Trudno w sposób jednoznaczny określić zakres zjawiska przemocy na terenie gminy z uwagi na występowanie przemocy ukrytej, która ma miejsce w rodzinie czy w szkole, ale nie jest ujęta w statystykach z powodu braku wiedzy na jej temat.

§ 6.

Cel główny i cele szczegółowe Programu

1. Cel główny - podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej, prowadzących do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinach na terenie Gminy Szelków.
2. Realizacja celu głównego następować będzie poprzez realizację celów szczegółowych:
 - 1) podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży;
 - 2) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar w rodzinie, oraz skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
 - 3) podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

3. Cele te będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy;
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Szelków;
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie;
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie;
- 6) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie;
- 7) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie;
- 8) działanie interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

§ 7.

Spodziewane efekty i ocena prowadzonych działań

1. Spodziewane efekty:

- 1/ zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej;
- 2/ zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy;
- 3/ zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie;
- 4/ spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
- 5/ spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie;
- 6/ zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy;
- 7/ zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji społecznych pracujących w obszarze przemocy domowej oraz poprawa współpracy w tym zakresie.

2. Mierniki realizacji poszczególnych celów:

- 1/ cel szczegółowy Nr 1 - Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży:
 - a/ ilość zakupionych i rozpowszechnianych plakatów i ulotek, broszur informujących o problemie przemocy;
 - b/ ilość programów profilaktycznych realizowanych w szkołach;
 - c/ ilość uczniów biorących udział w programach profilaktycznych;
 - d/ ilość uczniów zdiagnozowanych z problemem przemocy w rodzinie.
- 2/ cel szczegółowy Nr 2 - Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:
 - a/ ilość podejmowanych działań interwencyjnych;

- b/ ilość osób korzystających z poradnictwa;
 - c/ ilość osób, skierowanych na terapię;
 - d/ ilość rozmów z osobami stosującymi przemoc;
 - e/ ilość osób stosujących przemoc z nakazem zbliżania bądź izolowanych od rodziny.
- 3/ cel szczegółowy Nr 3 - Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:
- a/ ilość szkoleń członków Zespołu Interdyscyplinarnego;
 - b/ ilość osób korzystających ze szkoleń.

§ 8.

Zasoby Gminy Szelków w zakresie realizacji programu:

1. Zasoby ludzkie - porady specjalistów.
2. Zasoby instytucjonalne - instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcje wspierającą, w tym:
 - 1/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
 - 2/ Komenda Powiatowa Policji;
 - 3/ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - 4/ placówki oświatowo- wychowawcze;
 - 5/ Zakład Opieki Zdrowotnej;
 - 6/ parafia;
 - 7/ inne (w zależności od potrzeb).

§ 9.

Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu

Właściwą realizację Programu gwarantuje:

- 1/ współpraca z samorządem Gminy Szelków;
- 2/ diagnoza środowiska lokalnego;
- 3/ współpraca służb i instytucji z terenu Gminy Szelków oraz poza nią w tym obszarze;
- 4/ otwartość na współpracę specjalistów z różnych dziedzin;
- 5/ dążenie do zmiany obecnej sytuacji rodzin dotkniętych przemocą.

§ 10.

Zagrożenia w realizacji programu

Przy realizacji Programu mogą wystąpić następujące zagrożenia:

- 1/ stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie;
- 2/ brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężenia sytuacji kryzysowej;
- 3/ problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach oraz ubóstwo;
- 4/ zaburzenie relacji rodzinnych;
- 5/ brak infrastruktury socjalnej w gminie;
- 6/ brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 7/ brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna.

§ 11.

Realizacja programu

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szelków na lata 2017-2022 mają charakter ciągły. Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Programie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie. Działania wyznaczone w niniejszym programie będą podejmowane przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację: Wójt Gminy Szelków, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, służby zdrowia, Policja, zgodnie z harmonogramem działań, stanowiącym załącznik do Programu.

§ 12.

Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dariusz Bartosiwicz

Załącznik do Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Szeków na lata 2017-2022

**HARMONOGRAM DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W GMINNYM PROGRAMIE
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY SZELKÓW NA ROK 2017-2018**

Lp.	Cel	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży.	Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy.	- Zespół Interdyscyplinarny -Placówki oświatowe	2017-2018
		Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.)	-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Policja	2017-2018
		Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników (warsztaty, filmy, spektakle).	- Gminny Ośrodek Zdrowia - Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2017-2018
		Realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zachowań agresywnych – udział dzieci i młodzieży w zajęciach warsztatowych uczących zachowań nieprzemocowych, spektakle profilaktyczne,		2017-2018
		Udział w profilaktycznych kampaniach społecznych i ogólnopolskich (np. zakup filmów i materiałów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży)		2017-2018
	Diagnoza problemów uczniów		2017-2018	

2.	Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy: <ul style="list-style-type: none"> a) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty b) przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Policja - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Gminny Zespół Interdyscyplinarny - Przedstawiciele oświaty - Gminny Ośrodek Zdrowia 	2017-2018
		<ul style="list-style-type: none"> • Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 	2017-2018
		<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuratorzy sądowi - Sąd Rejonowy 	2017-2018
		<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie osób doznających przemocy na terapię . 	<ul style="list-style-type: none"> - Prokuratura Rejonowa 	2017-2018
		<ul style="list-style-type: none"> • Izolowanie sprawców przemocy. 		2017-2018
		<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc. 		2017-2018
3.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	Szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy (szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty, prowadzenie interwencji kryzysowej).	Wszyscy realizatorzy programu.	2017-2018